

MILLEST SEEKORD JUTTU?

Hea Kuusalu valla käekäigust huvitatud lugeja! Oleme kokku pannud Kuula Kuusalut teise numbri, kus selgitame lahti otsuste tagamaid ning anname ülevaate praegu kõige aktuaalsematest teemadest. Palume lahkelt meiega kaasa mõtlema, tegema oma ettepanekuid ning avaldama arvamust. Vaid koos avatud vallajuhtimise ning kogukonna kaasamisega jõuame parimate lahendusteni, kuidas edendada Kuusalu valda.

Selle lehe teemad:

- maamaksumuudatus;
- tutvustame meie uusi spetsialiste;
- valla arengukava ja hariduse arengukava aja-kohastamine;
- riigi plaanidest polügoonil;
- Kolga spordiplatsi arendamine;
- teeremondi prioriteetsuse valem;
- kaasav eelarve;
- valla finantsplaan;
- vabatahtlike päästjate ja abipolitseinike toetamine;
- noorsootöö ümberkorraldused;
- toetatud elamise maja;
- turismiprojekt meretee-maatee;
- mereharidus Kuusalu vallas;
- KredExi üürimajade projekt;
- Kuusalu valla hariduse tugikeskus;
- vallavara haldus-hooldusasutuse dispetšerteenus;
- valla eelarvestrateegia;
- mürauuringud.

Vallavalitsuses pikenesid vastuvõtuajad

Alates novembrist on kodanike paremaks teenindamiseks vallamajas pikemad vastuvõtuajad - esmaspäeval kell 8.30-12 ja kolmapäeval 13-18. Kantselei on avatud E, T, N kell 8-16; K 8-18; R 8-14.

Muudatus on ka ruumides. Esimesele korrusele kolisid maa, planeeringute ja ehituse spetsialistid, esimesel korrusel on ka sotsiaal- ja hoolekandespetsialistid. Neile kehtivad vastuvõtuajad! Lisaks on esimesel korrusel haridusspetsialist ja haldur. Ülejäänud spetsialistid töötavad teisel korrusel. Nende vastuvõtule tuleks palume eelnevalt aja kokku leppida.

Kuulame taas Kuusalut

Kuusalu valla rahvas näitas aasta tagasi valimistulemusega, et käes on pöördelised ajad. Umbes 41% valijaid tahtsid, et vallajuhtimine läheks edasi nagu varem - siis, kui niivõrd olulised polnud ratsionaalsed argumentid ja tegelikud seadused, vaid võitis see, kes rääkis kõige ilusamini ja kõvemini. Samas üle poole vallarahvast on aga neid, kes tahavad avatud ja argumenteeritud diskussiooni, kehtivate seaduste austamist ja tõestatud arvutustele ning argumentidele tuginevat juhtimist.

Tänavu juunis moodustasid koalitsiooni viimati nimetatud valijate esindajad. On loomulik, et endine võim võitleb võimu pärast, aga umbmäärasuse ja kõhutunde põhjal elu korraldav vallavalitsus ei ole

Valla fotokonkursi eripreemia - "Kevade algus", autor Maris Matsi.

meie muutavas maailmas jätkusuutlik.

Meie uuenev ja uuendusmeelne meeskond on jõudnud argumentidele tuginedes ja analüüsides optimeerida valla struktuuri. Oleme panustanud hulga ajaressurssi, et mi-

nimeerida nii palju kui võimalik varasemast tulenevaid kahjusid. Varem antud garantiikirjade ja võetud kohustuste tõttu ei õnnestu see mitte kõiges. Küll aga saab teha kaalutud ja analüüsitud otsuseid maksusüsteemi

muutmisel (volikogu otsus 2. oktoobril, vt lk 4), tee-ehituse korraldamisel (vt lk 6), paremate sportimisvõimaluste loomisel (vt lk 3), haridussüsteemi sisu ja korralduse kaasajastamisel - ehk kõiges nüüd ja edaspidi algavate tegevuste juures.

Riigireformi SA valmistab ette paindlikku ja tõhusat riiki. Lähiajaloo kogemuse kohaselt on selle eesmärgi täitmisel edukad riigid, mis on strateegiliselt juhitud ja kohanemisvõimelised ning avatud ja järjekindlad oma riigikorralduse uuendamisel - Kuusalu vald on sellise riigi loomisel omavalitsuse pilootprojekt - muudatuste protsessi lõppedes on Eestis üks kaasaja teadmistel ja tehnoloogiatel toimiv, paindlik ja tõhus vald.

Valla fotokonkursi peapreemia - "Äike merel", autor Jüri Voit.

Kaasav eelarve annab paremini aimu kulutuste planeerimisest

Vallavalitsus on välja töötamas kaasava eelarve mudelit. Selleks on 2019. aasta eelarvesse prognoositud summade põhjal tehtud lihtsustatud exceli-tabel, millest valla IKT-spetsialist arendab (tulevikus ID-kaardiga) pilootprojektina isikukoodiga ligipääsetava tabeli. Soovime pakkuda kõigile kodanikele, kes on

Kuusalu valda sisse kirjutatud, võimalust kaasa rääkida valla pakutavate teenuste ja investeeringute eelarve koostamisel.

Lisaks demokraatliku eelarve kujunemisele on eesmärk anda kõigile soovijatele aimu, mida kujutab endast kohaliku omavalitsuse eelarve koostamine, kui rahasummad on piira-

tud ning tuleb teha pidevalt valikuid. See tähendab, et eelarverea summat saab suurendada ainult selle võrra, kui palju oled mujalt ära võtnud. Tabel ei luba lõppsummast suuremat tulemit.

Kasutajale peaks kaasav eelarve välja nägema nii, et Kuusalu valla kodulehel on viide eraldi lehele, kus

tuleb tuvastada oma isik isikukoodiga ning seejärel saab hakata eelarves exceli-tabelis muudatusi tegema. Tabelit muuta ja tulemuste ära saata saavad kõik, kuid arvesse lähevad ainult valda sisse registreeritud kodanike ettepanekud. Lisaks eelarve muutmise võimalusele tuleb ka teine viide, mis suunab küsit-

luslehele Volises, kus saab anda oma hääle investeringute poolt, mida vald peaks kindlasti ellu viima ja kuhu saab lisada oma ettepanekuid.

Anija valla eeskujul kohandada Kuusalu valda Lüliti formaadi, mis võimaldab teha kaasavat eelarvet nõ raamist väljas meetodil. Lüliti on kahel

korral kasutatud Anija vallas (2016 ja 2018), sellega loodi unikaalne kogukonna ja omavalitsuse koostöö mudel, kohaliku koostöö kiirendi. Lüliti ühendas kohalike head ideed, omavalitsuse, erasektori nõu ning toetuse. Valla rahalist toetust arutame eelarve koostamisel.

Vallavalitsuse meeskonda lisandus sügisel 8 uut spetsialisti

AILE PILBERG

15. oktoobrist on Kuusalu valla ettevõtlus- ja turismikoordinaator Aile Pilberg Püdisoo külast. Ta sai kõrghariduse Tartu Ülikooli matemaatika-teaduskonnas ja läbis Estonian Business Schoolis tippjuhtidele mõeldud strateegilise juhtimise 2-aastase programmi. Lisaks pedagoogilisele tööle on ta olnud Kolga kooli õppealajuhataja ja õpetaja,

juhtinud ehitusettevõtet, personalitööd ja loonud toimivaid ning unikaalseid ärimudeleid majutus- ja toitlustussektoris. Viimati on ta tegutsenud koolitaja, mentori ja lahenduskeskse coachina. Aile Pilberg: „Uuenduste ja muudatuste ellu viimine on vesi minu vesikile. Mulle meeldib olla pidevas arengus ning tänapäevases keskkonnas. See töö on suurepärane väljakutse, kus kahtlemata saan rakendada oma teadmisi ja kogemusi.“ Koordinaator tegeleb vallas turismi-, turundus- ja ettevõtlusvaldkonnaga ning rahvusvaheliste ja siseriiklike projektitaotlustega. Aile Pilberg on alustanud tööd sügisel käivitatud teemadega: turismikoostööprojekti mereteema-maatema loomine. Loodav turismitee ühendab mereäärseid ettevõtjaid ja loob uusi ettevõtlus- ja rekreatsioonipunkte. Projekti esialgsesse koostöörühki kuuluvad Salmistu, Hara, Käsmu sadamate ja Võsu Kuurordi eestvedajad. Eesmärk on tuua Kuusalu vald laiemalt esile kui väga mitmekülgse looduse ja toimivate teenustega turismisihtkoht.

Teine suurem teema on mobiilse tööjõu ja sotsiaalkorterite projekt koostöös valla ettevõtjatega. Ettevõtjate ja valla koostööd on plaanis tõhusamaks muuta ka ettevõtjate ümarlaua korraldamisega. Tihedam koostöö tähendab ka nõustamist neile, kes soovivad alustada vallas ettevõtlusega.

HELI GESCHEIMER

Vabategevuste koordinaator alates 12. novembrist. Tema töö on olemasolevate ja loodavate spordirajatiste baasil asutuse Kuusalu Sport loomine ja käivitamine – Kuusalu Sport saab olema Kuusalu valla spordi süda ning luuakse senisest parem süsteem sportimisvõimaluste kasutamiseks ja arendamiseks. Koordinaatori ülesanne on ka

külaelu edendamisele kaasa aitamine, koostöö külavanemate ja vabaühendustega; kultuurielu edendamise tervikvisiooni loomine ja ellu viimine koostöös aktiivsete ja teotahteliste MTÜ-dega.

Heli on Salmistu külast, ta on omandanud kõrghariduse Tartu Ülikoolis kehakultuuri ja spordi erialal, töötanud üle 10 aasta avalikus teenistuses: Kristiine linnaosa valitsuses noorsootöö valdkonnas ja Rae vallavalitsuses hariduse, kultuuri- ja sporditöö valdkonnas. Lisaks on kaasa löönud mittetulundusühingu tegevustes, korraldanud lastele erinevaid suvelaagreid. Ta on koordineerinud neli aastat vabatahtlikuna Harjumaa täiskasvanud õppija nädalat, mis on laiendanud silmaringi vabatahtliku töö koordineerimisel.

Ta on töötanud Soomes Pajulahti üleriigilises õppe- ja treeningkeskuses. Selle kogemuse kohta ütleb ta, et omandas suurepärase ülevaate erinevatele sihtgruppidele suunatud sporditöö organiseerimisest: „Mul on väga hea meel asuda töötama Kuusalu vabategevuse koordinaatori ametikohale ning seeläbi anda oma panus Kuusalu valla arengusse.“

PEETER SOLMAN

Haldur alates 12. novembrist, Püdisoo külast. Seni on Kuusalu vallas vara omandatud ja sellega tegutsenud üsna eklektiliselt – lähtudes sellest, kas ja kust midagi saab ja siis kohandatud see kasutusse. Halduri esmane ülesanne on luua tõhus vallavara haldamise ja hooldamise organisatsioon paralleelselt vallavara kaardistamisega. Kogu valla kinnisvarale ja tehnikale tuleb koostada passid/ülevaated, et teada, mis meil on, mis seisukorras, kas ja milleks meil seda kõike on vaja, millest puudu ja mis üle, ning kuidas teha, et vara säiliks ja teenindaks efektiivseimal moel valla vajadusi ja huve. Peetri juhtimisel püüame leida töötavad logistikalahendused nii tavareisijate veoks kui koolibussisüsteemile. Peetril on kogemus Viimsi vallavara halduse ja hoolduse juhtimisest. See kogemus koos tänapäevaste lahendustega loob tõhusa koosluse vallavarade parimaks teenindamiseks.

JAAN VARTER

Sisekontrolör-järelevalveametnik-jurist alates 22. oktoobrist. Tal on juriidiline kõrgharidus, varem on ta töötanud Sisekaitseakadeemias õppejõuna ning politsei- ja piirivalvekolledžis haldusosakonna juhina, Häirekeskuses keskmise juhataja ja juhi asetäitjana, viimati oli ta Tallinna munitsipaalpolitsei ametis sisekontrolli peaspetsialist, kus tegeles lisaks kontrolli- ja järelevalveülesannetega ka dokumendiregistri ja eeskirjade koostamisega.

Jaan sõnas, et kandideeris tööle Kuusalu vallavalitsusse, kuna siin on rakendatud palju uuendusi, mis talle hästi sobivad: „Mulle sobib ja meeldib töötada uuenduslikus ja tänapäevases keskkonnas, kus töös on tähtis tulemuslikkus, mitte kellast kellani tunnid. Eelnevast töökogemusest võtsin lisaks valdkondlikele teadmistele kaasa iseseisva ja ennast motiveeriva töö oskuse, loomingulise eneseväljenduse.“

Praegu elab ta Maardus, kuid suur osa lapsepõlvesuvedest möödus Kolga-Aablas.

Väärteomenetleja ametikoht on olnud Kuusalu vallas varem täidetud osalise koormusega. Sisekontrolöri ega juristi pole varem vallavalitsuse palgal olnud. Uuel töökohal on eelkõige asutusesisene juriidiline ja õiguslik nõustav-kontrolliv roll.

ALVI KARP

Juhtiv hoolekandespetsialist alates 17. oktoobrist, Sõitme külast. Tal on Tallinna Ülikooli sotsiaalteaduse magistrikraad sotsiaaltöös. Alates 2001. aastast on töötanud omavalitsustes sotsiaaltöötajana.

Alvi ütles, et ta kandideeris tööle Kuusalu vallavalitsusse, kuna soovib anda oma panuse koduvalla sotsiaaltöö arengusse. Tema peamised ülesanded on eestkosted, sotsiaalteenused, juhtiv roll oma valdkonna ülest ja valdkondade vaheliste projektide koordineerimine, näiteks praegu hooga käima läinud KredExi üürikorterite programmi projektis sotsiaalkorterite osa.

KRISTIINA-RAIVI VILEPAJU

Hoolekandespetsialist alates 1. novembrist. Kristiina on Kiiustal on kõrgharidus omandamisel. Seni töötas ta vallavalitsuses perede tugiisikuna poole kohaga. Ta kandideeris hoolekandespetsialistik, kuna südame lähedased on just Kuusalu valla inimesed ja sotsiaalvaldkonna areng. Tema peamised ülesanded on koostöö lastekaitse spetsialistiga, erivajadusega isikute ja eakate hoolekande korraldamine ning neile vajalike teenuste osutamine.

GERLI SVETA PAJUPUU

Juhtiv maa ja planeeringute spetsialist alates 12. novembrist, Kemba külast. Gerli Sveta Pajupuu on magistrikraad õigusteaduses ning 2017. aastal lõpetas ta Kehtna Majandus- ja Tehnoloogiakoolis maamõõtja erialal. Ta on olnud ettevõtja, töötades maamõõtjana ning eelnevalt olnud erinevates omavalitsustes

maakorraldajana (sh Kuusalu vallas aastatel 2003-2004) ametis. Viimane töökoht oli tal Tapa valla maakorraldaja. Kuusalu vallavalitsusse kandideeris ta tööle, et võtta vastu väljakutse oma koduvallas: „Tunnen Kuusalu valda läbi ja lõhki. Olen maamõõtjana läbi käinud kõik külad ja piirkonnad. Ei pea hakkama kaardilt otsima, kui keegi räägib mõnest Kuusalu valla külast. Loodan, et uued tuuled vallajuhtimises toovad vallaelanikele kasu avatuma ja läbipaistvama vallana. Kindlasti pole ma näitleja, kes oskaks oma rolli suureks rääkida. Annan tööle endast parima ja pigem teen, kui räägin.“ Juhtiva maa ja planeeringute spetsialisti töö on maakorraldus- ja planeeringutealaste ülesannete lahendamine ning valdkonna ülest ja valdkondade vaheliste küsimuste lahendamine. Töö sisu on võimaluste loomine maasuhete reguleerimiseks ning maa otstarbekamaks kasutamiseks ja majandamiseks, keerukamate küsimuste menetlemine ning komplekssete taotluste menetlemine läbi kodanike, riigi- ja munitsipaalorganisatsioonide, taotluste lahendamine, vastuste koostamine, õigusaktide eelnõude koostamine.

SILVER LIIV

IKT (info- ja kommunikatsioonitehnoloogia) spetsialist alates 22. oktoobrist.

Tallinlane Silver ütleb enda kohta, et alustas kõrghariduse omandamist IT kolledžis, kuid jätkab TTÜ infotehnoloogia kolledžis: „Kuna tean IT-ameti eripärasid, siis ei imesta, et juba keset õpinguid üle poolte IT valdkonna õpilastest tööle värvatakse. Üle 10 aasta kogemusi ja enesearendust IT-s on andnud korraliku infopagasi, mida saan kasutada Kuusalu valla hüvanguks. Eesmärk on suur – muuta Kuusalu kõige digitaalsemaks vallaks Eestis. Teekond sinna ei saa olema lihtne, kuid kuna tahtmine on olemas, täidan ka kõik eesmärgid üsna kiiresti. Elan enamjaolt küll pealinnas, kuid see ei takista toomast värskeid ja uuendusmeelseid ideid ning oskuseid Kuusalu valla elanikeni.“

Silver toob tulevikuvisioni, millised on digivõimalused Kuusalu vallas. Tema ülesanne on teha Kuusalu vallast kõige tõhusamal moel digitaalne vald. Tema kogemus kõige uuemate turvasandardite ja IKT-lahendustega võimaldab pakkuda parimaid lahendusi, kuidas saab hoida ressursse kokku nutikate IKT-lahenduste abil ja suunata neid oluliste küsimuste lahendamisele. Silver on võimeline koostama ka uuelaadse võimalused avalikkusele eelarves kaasarääkimiseks ja palju muud vajalikku.

Kolga kogukond saab ajakohased sportimisvõimalused

2018. aasta suveni toimusid pikad ja keerukad kompromisside otsinguid kogukonna ootuste, kooli vajaduste ja rahastusvõimaluste vahel. Sportimisvõimaluste uuendamine idee on küpsenud kaua, varasemalt oli paika pandud küll rahanumber, kuid läbi mõtlemata oli jäänud, mida ja kuidas sellega toimida. Aktsepteeritava lahenduse ja tegelikult võimalike rahasummade leidmine on olnud praeguse koalitsiooni ülesanne. Välja tuli töötada läbimõeldud ja lõplik kava, mis vastaks kooli ja kogukonna kombineeritud ootustele valla rahalise võimekuse piires.

Analüüside ja arutelude tulemusel tellis vallavalitsus Kolga kooli juurde koolipere ja kogukonna kattuvaid huve arvestavate sportimisvõimaluste rajamiseks arhitektuuri-büroolt Klotoid projekti, mille alusel kuulutati välja ehitushange. Hanke pakkumused avati tänavu 21. septembril. Kvalifitseerus kaks pakkujat, kelle pakkumused ületasid 200 000 eurot. 25. septembril pidas vallavalitsus mõlema pakkujaga läbirääkimisi kompromissi saavutamiseks. Täpsustatud pakkumiste esitamise tähtajaks lepiti kokku 28. september. Läbirääkimistel selgus, et lisaks 2018. aastal kasutamata ligi 80 000 eurole vajab spordiväljaku ehitus koos ehitusjärelvalvega lisarahastust. Volikogu lubas 2. oktoobri istungil kasutada lisarahastuseks kuni 99 000 eurot.

3. oktoobril tunnistas vallavalitsus hankemenet-

luses parimaks pakkujaks madalaima hinna esitanud pakkuja OÜ Kivipartner, kelle kohandatud hinnapakumine pärast läbirääkimisi oli 167 631,10 eurot. Vallavalitsus tunnistas 15. oktoobri istungil parima hinnaga omanikujärelvalve pakkujaks OÜ TARIN-DIPROF esitatud pakkumuse kogusummas 7056 eurot.

Staadioni planeeritud valmimisaeg on 2019. aasta teises pooles.

Kolga spordiväljak koosneb U14 standardile vastavast kunstmuruga jalgpalliväljakust, 60 meetri pikkusest sirgest jooksurajast ja kaugushüppekastist ning jooksuringist maastikul. Lisaks aed ja valgustus, et ka pärast koolipäeva ja hommikuti oleks võimalik sportida. Tulevikuplaani jäid kuulitõukeplats ja abivahendite hoidmise kuur.

Vallavalitsus arutas Kolga spordiplatsi rajamisega seonduvat väga erinevate huvigruppidega. Esialgne plaan, kus kõigi huvid olid kajastatud, oleks maksma läinud ligi pool miljonit eurot – sellist võimekust Kuusalu vallal ei ole. Otsiti kompromissi ja leiti, et tartaanil jooksmise esimese etapina tuleb rajada 60 meetri jooksu rada ning võimlemistundide ja pärast kooliaega sportimiseks on parim lahendus kunstmuruga väljak. Jooksuring on ümber väljaku maastikul jooksmiseks. Tartaanring on Kuusalus, kuhu käib transport. Kogukonnas on algatatud maastikul jooksuringi asemel tartaankattega jooksuringi ehitamiseks rahastuse leidmise kampaania, mida asus vedama MTÜ Kolga Sport. Kui jooksuringi vastu on piisavalt suur huvi, loodab MTÜ Kolga Sport saada vajaliku summa kokku. Huvigruppide algatused on alati teretulnud, siiani on Kuusalu valla MTÜ-d olnud edukad algatuste elluviijad. 2006. aastal koguti Kuusalu staadioni inventari ja spordivahendite jaoks spordihuviliste ja ettevõtete abil 300 000 krooni (ligi 20 000 eurot).

Kolga spordiväljak koos MTÜ Kolga Sport jooksuringi projektiga.

Kuusalu vald on väga edukas MTÜ-de projektide elluviijana. Tänu sellele on maksurahadele lisandunud palju ning on suudetud kordades enam kui ilma selleta.

Kuusalu vald on väga edukas MTÜ-de projektide elluviijana. Tänu sellele on maksurahadele lisandunud palju ning on suudetud kordades enam kui ilma selleta.

on palunud need ruumid vallalt enda kasutusse ning alustanud ruumidele uue elu ja hingamise andmist.

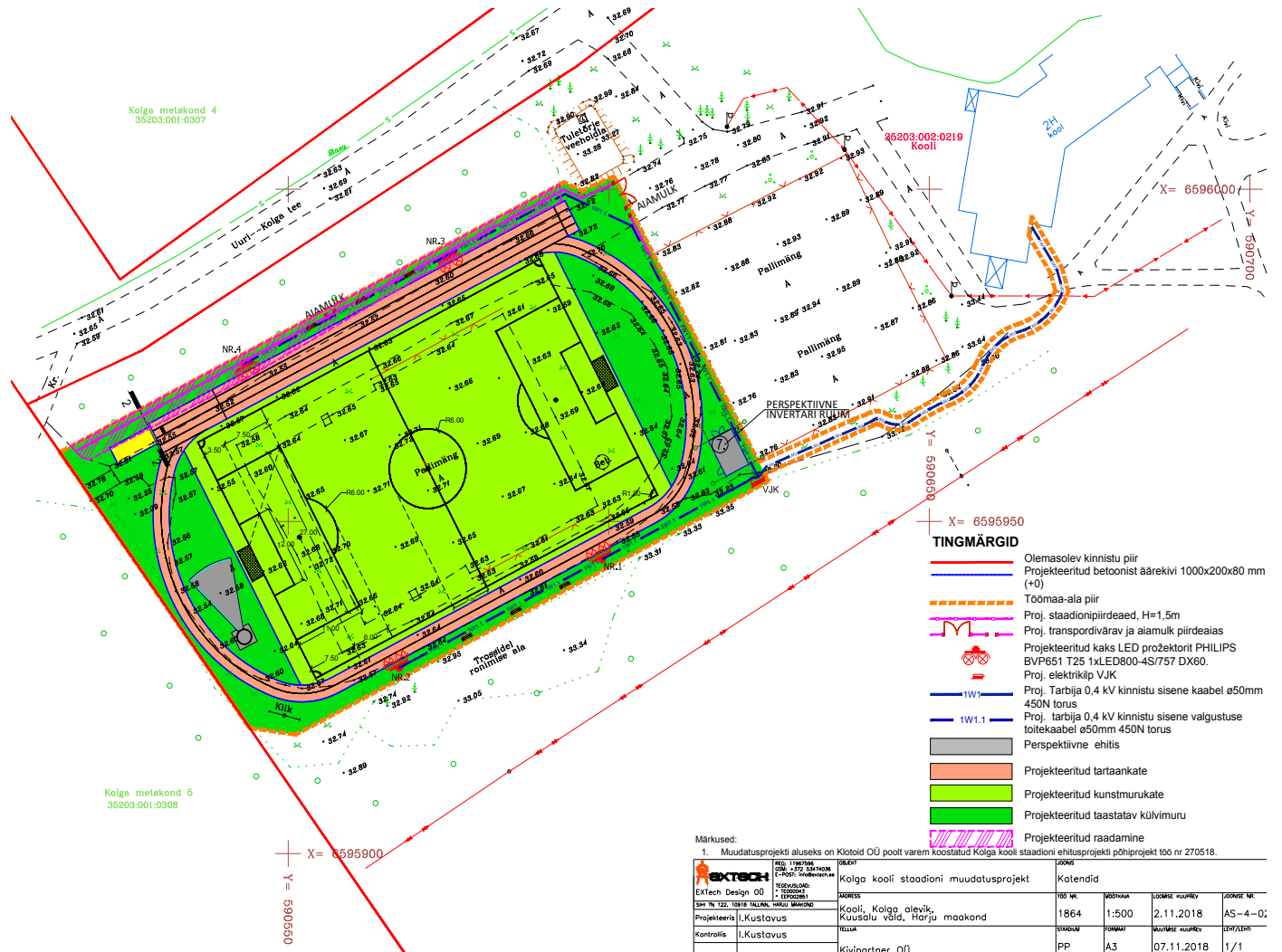
Muuseum on piirkonnas oluline külastuspaik, kus käivad sise- kui välituristid ning tullakse õppekäikudele nii Kuusalu valla kui kaugeimatest lasteaedadest ja koolidest. Lisaks püsiekspositsioonile meelitab muuseum sageli näitustega: muuseumi

KOMMENTAAR

Spordibioloogia professor Kristjan Port:

Kui lugeda põhikooli riiklikku õppekava, siis selles pole esitatud nõudeid staadionile. Spordiregistris on enamik spordirajatisi registreeritud ja koolide juures leidub väga erinevaid staadione kuuekümnendatel loodud paarisajameetrise tellispurukattega ovaalidest kuni täismõõdus kergejõustiku ja jalgpalliväljakuteni. Samas puuduvad staadionid paljudel koolidel, sh Tallinnas. Õppekava nõuete täitmiseks kasutatakse mitmesuguseid võimalusi, sh käiakse läheduses asuvatel staadionitel.

Võttes arvesse laste (ja elanikkonna) liikumisaktiivsuse vähenemise, peaks spordirajatisel loomisel või renoveerimisel arvestama mitmekülgsete võimaluste pakkumise ja võimalike takistuste vähendamisega. Meie laiuskraadil pimedal ajal aitaks palju kaasa valgustus. Arvestades, et Kuusalus on juba suur staadion, oleks millegi sarnase, kuid väiksema ja ebastandardse rajamine kehalise kasvatuses kergejõustiku aine huvides vaieldava väärtusega. Usutavalt pakuks multifunktsionaalne tehiskattega väljak rohkem ja mitmekülgsema õppe- ja treeningtöö võimalusi. Sarnaseid lahendusi leiab mitmel pool maailmas, sh Skandinaavias, kus kevadise ja sügisese märja pinna tõttu võimaldaks kunstkate tunduvalt varem väljas sportida.

Kolga muuseum laieneb

Kuusalu kihelkonna koduloomuuseum ehk Kolga muuseum on Kuusalu valla

allasutus, mis on järjepidevalt tegutsenud üle 10 aasta. Muuseumi eesmärk on jäädvustada ja teadvustada rahvale Kuusalu kihelkonna kultuuripärandit.

Kunagi tegutses Kolga mõisa valitsejamajas esimesel korrusel ka noortekeskus. Nende ruumid on seisnud nüüdseks üle aasta tühjana. Kolga muuseum, kes on jäänud ruumikitsikusse,

on palunud need ruumid vallalt enda kasutusse ning alustanud ruumidele uue elu ja hingamise andmist.

Muuseum on piirkonnas oluline külastuspaik, kus käivad sise- kui välituristid ning tullakse õppekäikudele nii Kuusalu valla kui kaugeimatest lasteaedadest ja koolidest. Lisaks püsiekspositsioonile meelitab muuseum sageli näitustega: muuseumi

juhataja Ulvi Meier nimetab, et populaarsemad näitused on olnud nukud, kleidid-koolivormid, Kalme külast leitud 3000 aasta vanune luustik ja hauapanused, purjelaevandus, militaarpärandid, õllenäitus, söögikultuuri tutvustav väljapanek. Lisaks näitustele on väga populaarsed mõisa ekskursioonid koos kummituslugudega.

Muuseum plaanib uute ruumide korrastamiseks teha talgud. Võlvkaarega keldriruumid ei sobi igaks tegevuseks, küll aga on ideaalsed, et mahutada sinna arvukas talurahva tööriistakogu, kus on kirstud, rehad, pesurullid, vokid. Plaanis on keldriruumides korraldada õpitubasid, näiteks pakkuda rehepeksu proovimist. Praegustes ruu-

mides tuleb töötuba kokku pakkida, kui tuleb mõni ekskursioon, keldriruumides saaks aga töötubasid pidada omasoodu.

Muuseumil on aastas umbes 4000 külastajat, Kuusalu valla koolide ja lasteaedade gruppidele on külastus tasuta.

Muuseumi laiendust saab uudistama minna hiljemalt kevadel.

Maamaksumuudatus võimaldab valda rohkem investeerida

Täielikult kohaliku omavalitsuse eelarvesse laekuv maamaks on hea abivahend vallahahvale parema elukeskkonna ja hüvede loomiseks. Maa omamine pole kellelegi kohustuslik, küll aga on maa väga suur väärtus. Kodualuse maa maksust on vabastatud rahvastikuregistri järgi Kuusalu valla elanikud. Tänu valda registreeritud elanikele laekub valla eelarvesse põhiosa tuludest - tulumaks. Kuusalu valla maksutuludest moodustab maamaks umbes 6 protsenti ja tulumaks 94 protsenti. Seega saab kodualuse maamaksu vabastuse koos koduvallast hoolivusega, kui kirjutad end sisse sinna, kus ka tegelikult elad.

Ainult tulude olemasolul saab parandada elukeskkonda ja luua paremaid avalikke hüvesid nii üle 6500 vallakodanikule kui ka ilma sissekirjutuseta vallaelanikele, maaomanikele, suvitajatele, turistidele, külalistele.

Seoses aina suureneva vajadusega teha investeeringuid koolidesse ja valla-teenetesse, otsis vallavalitsus lahendusi valla tulubaasi suurendamiseks. Üks võimalus leidis maa õiglasemas maksustamises.

Nii otsustas volikogu oktoobrikuu istungil muuta alates 2019. aastast Kuusalu vallas maamaksu määra, et maa maksustamine oleks vallas õiglasem ja võrdsematel alustel.

Maksuäärad hakkavad pea kogu valla ulatuses olema 2,5% maa maksustamishinnast, välja arvatud hinnatsoonis H0352009 (Kolga alevik, Uuri, Mustametsa, Vahastu, Kahala, Hirvli, Sigula, Ilmastalu, Kursi, Aru, Rehatse ja Kosu küla) ning haritava maa maksuäär kogu vallas 1,2%. Senised maksuäärad olid hinnatsoonides erinevad: elamumaal võis see olla 1,2%, 2%, 2,3%, 2,5% ning haritava maa osas 1%, 1,1%, 1,4%, 2%.

Hinnatsoonis H0352009 otsustati maksuäär jätta praegu 2 protsendi peale, kuna tsoon on erineva kõlvikulisuse ja kruntsusega – siin on muust Kuusalu vallast proportsionaalselt enam põllupidamise maad, mille koefitsient on 1,2 protsenti. Maa väärtus on aluseks maaga seotud tehingute ja investeeringute tegemisel, maa maksustamisel, samuti maa kompenseerimisel ja

maakorralduses planeeringute tegemisel. Kinnisvaratehingute statistikat näeb hinnastatistika päringukeskkonnast, sealt näeb, et mereäärsete kinnistute müügist on saadud rohkem tulu kui sisemaal müüdud kruntide eest ehk mereäärne maa on reeglina rohkem väärtustatud.

Volikogu otsus põhineb käesolevaks ajaks kogutud infol ja analüüsil. Kui olukord muutub, korrigeeritakse ka otsuseid.

Nii riigi üldine poliitika kui naabervaldade praktika on, et mereäärseid maid maksustatakse kõrgema tariifiga.

Maksustamishinna muutusel on kolm eesmärki: õiglasem ja lihtsam (sh odavamalt administreeritav) maamaks; maamaksust laekuv suurem tulu, mis võimaldab täiendavaid teenuseid ja investeeringuid valda; motivatsioon registreerida end Kuusalu vallas koduomanikuks, saades nii koduomaniku maamaksusoodustuse ja maamaksu asemel laekub valda tulumaks, mis on oluliselt suurem tulubaas valla arengu edendamiseks - investeeringud koolidesse, teenetesse, toetustesse.

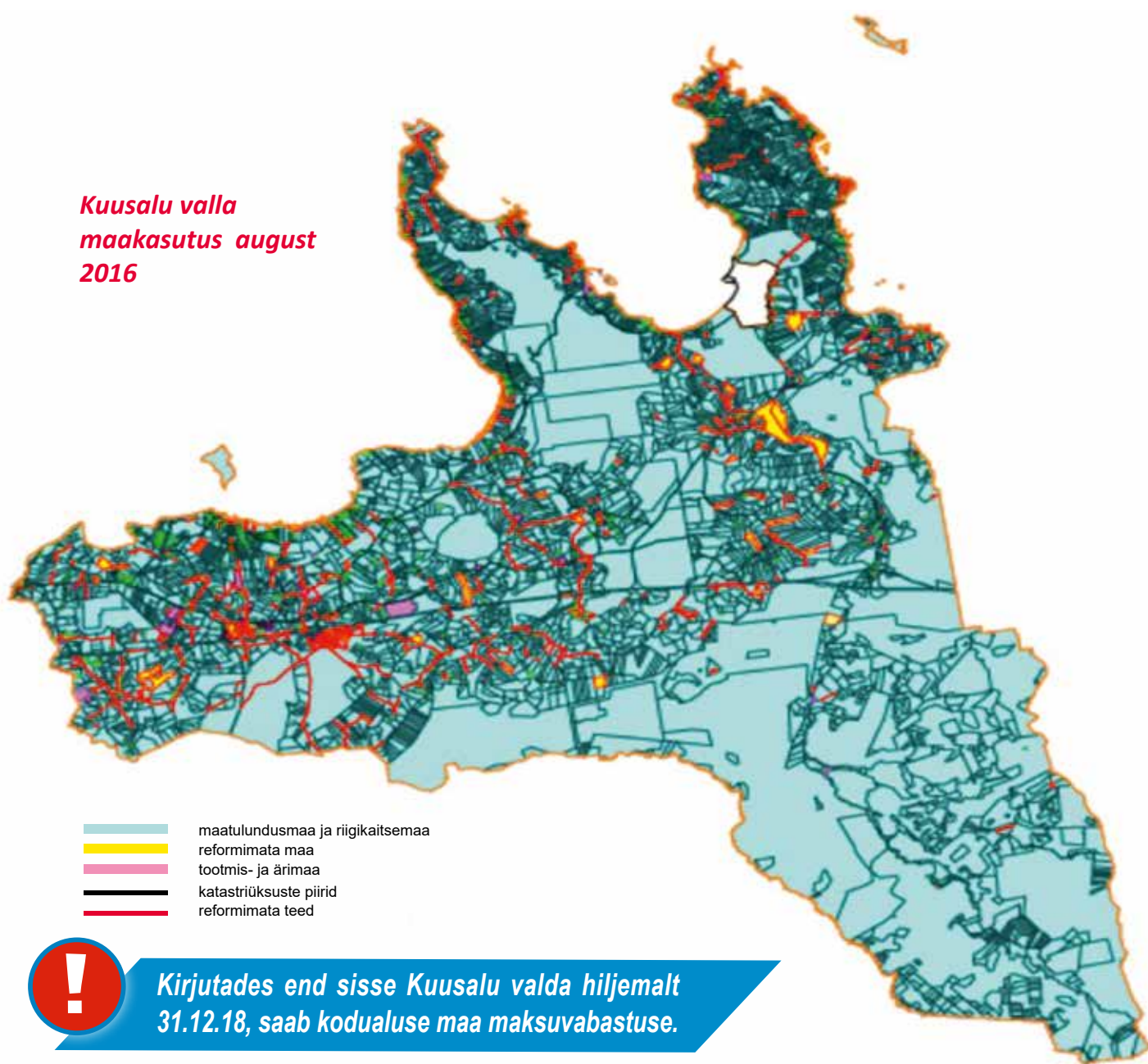
Vald peaks eelkõige teenindama oma kodanikke, nii on edaspidi näiteks ka teede remontide prioriteetsus siduda otseselt sellega, kui palju on tee ääres sissekirjutusega elanikke (vaata ka lugu teeremondi prioriteetsusest).

Täpsustuseks - kodualune maa on vabastatud maamaksust hajaasustuse piirkonnas 2 hektari ja tiheasustuses 1500 ruutmeetri ulatuses. Kodualuse maa maamaksust vabastamine tuleb automaatselt koos sissekirjutusega.

Kinnistute arv, mis olid juba varem maksustatud 2,5 protsendiga, on 2861. Kinnistute arv, mille maksuäär varem oli väiksem, aga nüüd 2,5 protsenti, on 5966. Nendest on praegu koduomaniku soodustusega kinnistuid vaid 544.

Seda, kus tsoonis keegi elab, saab vaadata internetis maa-ameti kaardilt, kui valida vasakult menüüst kaardile kiht hinnatsoonid. Kõige põhjalikuma info maamaksu kujunemise ja tingimuste kohta saab maksu- ja tolliameti kodulehelt.

**Kuusalu valla
maakasutus august
2016**

Kirjutades end sisse Kuusalu valda hiljemalt 31.12.18, saab kodualuse maa maksuvabastuse.

Toome selgituseks näite:

Hinnatsoon H0352005

Tihe 2018. 2000 m², koduomaniku soodustus 60 eurot, maamaks 20 eurot

Tihe 2019. 2000 m², koduomaniku soodustus 120 eurot, maamaks 40 eurot

Hinnatsoon H0352006

Tihe 2018. 1600 m², koduomaniku soodustus 80 eurot, maamaks 0 eurot

Tihe 2019. 1600 m², koduomaniku soodustus 78 eurot, maamaks 5 eurot

Haja 2018. 1600 m², koduomaniku soodustus 80 eurot, maamaks 0 eurot

Haja 2019. 1600 m², koduomaniku soodustus 82 eurot, maamaks 0 eurot

Kui ei ole koduomanik, saab maamaksu kogusumma need arvud kokku liites. Tiheasustuses on koduomaniku soodustus 1500 ruutmeetrit. Hajaasustuses on koduomaniku soodustus kuni 2 hektarit, kui on määratud elamumaa sihtotstarve. Maatulundusmaa puhul on hajaasustuses koduomaniku soodustus ainult õuema kõlvikult. Õuema kõlvik on kõigil erineva suurusega.

Maa maksustamishinnad arvutatakse üleriigiliselt 2001. aasta maa hindamise tulemuste alusel.

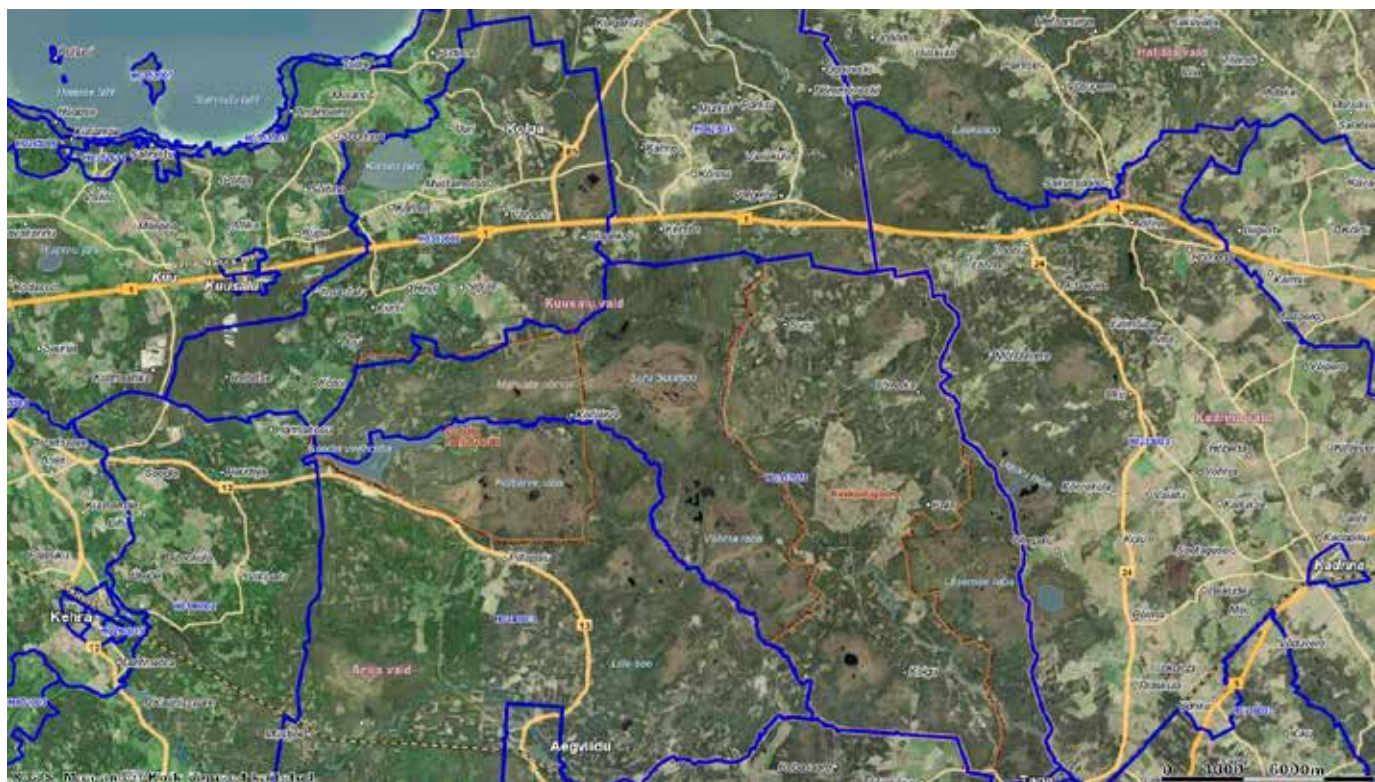
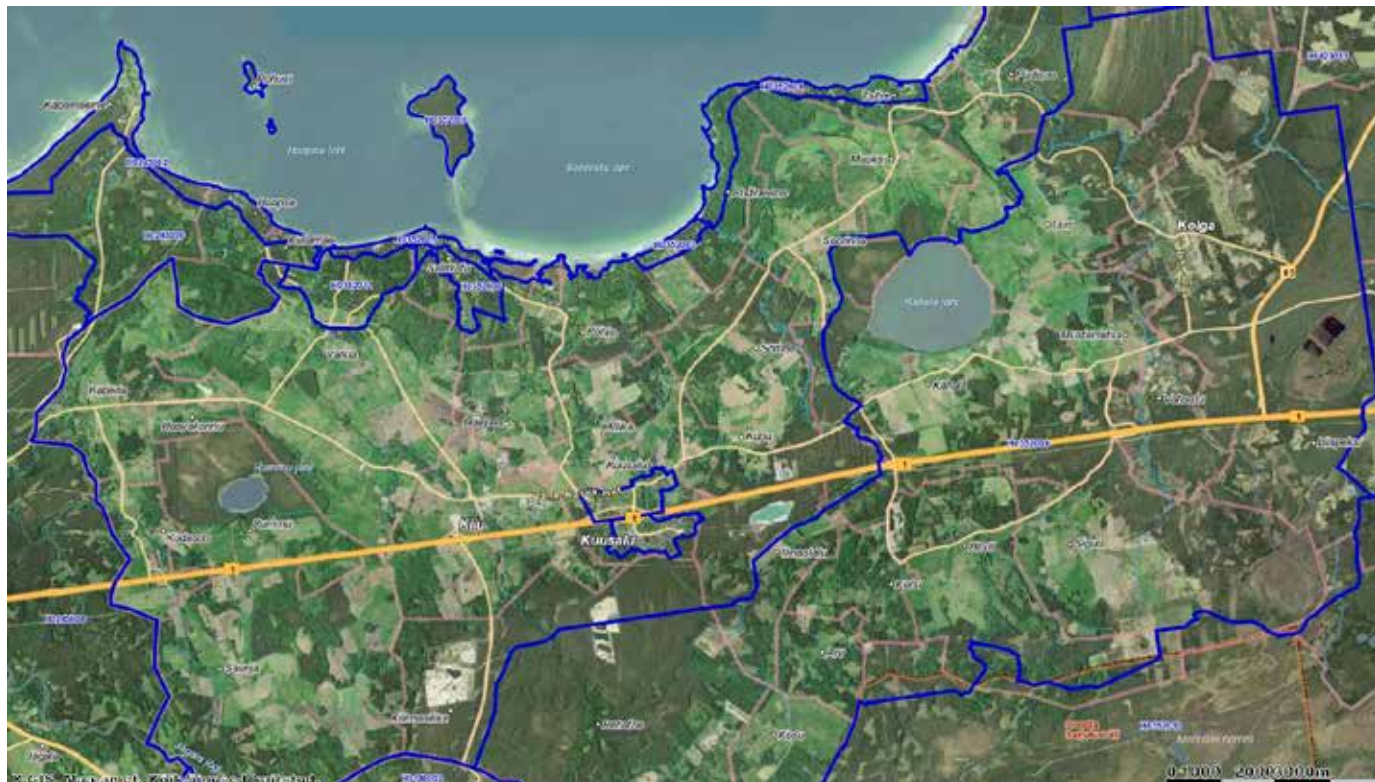
KOMMENTAAR

Uus Maa kinnisvarabüroo maakler Piret Pall:

Maamaks pole esmane tegur, mis maa või kinnisvara ostjat mõjutaks ega ostuotsust takistaks. Rohkem peavad maamaksu silmas arendajad, kes tegutsevad äriplaani silmas pidades.

Kuigi maamaks pole otsene argument, oskab teadlikum klient kinnisvara soetamise puhul vaadata ja võrrelda ka maaga seotud kulu, nagu arvestatakse ostuotsuse tegemisel korterite ja majade puhul kommunaalkulusid. Kuusalu vallas mere ääres on üldjuhul väiksemad ja kallimad krundid, kinnistu maksustamishind on küll kõrge ja maamaksuäär 2,5%, kuid kui on sissekirjutus, siis kõik või enamik maast on maamaksust vaba ning aastane jooksev kulu väiksem või puudub üldse. Sisemaal on tavapäraselt suuremad krundid ja maa maksustamishind madalam, valla 9. tsooni puhul on ka koefitsient 2%, kuid maksuvabastus on sissekirjutuse korral vaid väikesel osal kinnistust ja maksta tuleb ikkagi realselt suurema osa eest, mõnel juhul isegi rohkem kui mereäärse krundi puhul ja maksuvabastus ei kata üldjuhul kogu seda suurt kinnistut.

Vaadates veidi tagasi: 2017. aastal laekus maa maksu 357 501 eurot eelarvelisest 360 000 eurost. 2018. aastal muutis vald maamaksu selles osas, et kui varasematel aastatel (2009-2017) toimus maa maksustamishinna arvutamine lähtudes mitmest hinnatsoonist, muudeti 2018. aastaks arvutamine kõige suurema hinnatsooni põhiseks vastavalt maa maksustamishinna arvutamise üldnormile. See vähendas maamaksu summat.

Siniste joontega on tähistatud maamaksu hinnatsoonid. Täpsemalt saab vaadata maa-ameti kodulehelt.

31.08.2018 seisuga on maamaksu laekunud 231 465 eurot, mis on 66% eelarves ette nähtud 360 000 eurost. Miskipärast oli 2018. aasta eelarves maamaksutulu üle hinnatud, sest tegelik laekumise prognoos oli juba aasta alguses 348 921 eurot.

2019. aasta maamaksu summad on indikatiivsed, täpsed numbrid saavad valla-

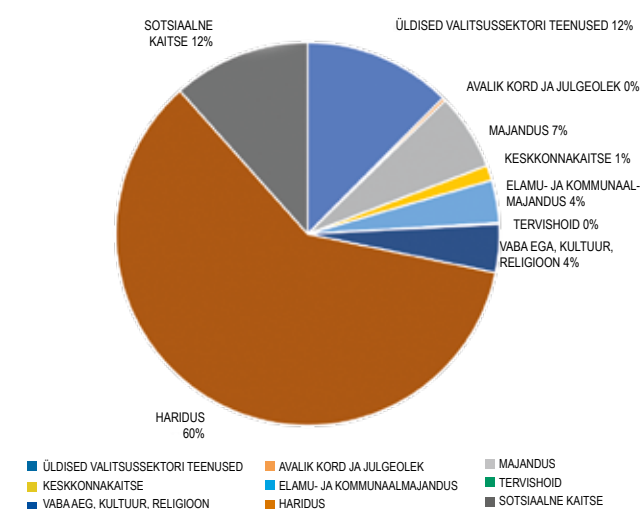
valitsus ning maaomanikud 2019. aasta 1. veebruariks, kui maa-amet on maamaksu suuruse välja arvutanud – maamaksu suurus on krunditi erinev – sõltub maa sihtotstarbest, krundi suuruselt, valda sissekirjutusest. Maa maksustamishinna määrab maa-amet, kes saadab välja ka maamaksuteated vastavalt valla kehtestatud koefit-

siendile ehk protsendile maa maksustamishinnast. Kindlasti pole õige väita, et tsoonidesse, kust laekub enim maamaksu, peaks tegema vald rohkem investeeringuid kui mujale – võtame valda tervikuna ning kõik suuremad investeeringud näiteks valla haridusellasse või teedesse, on külade ja asulate ülesed. Investee-

ringute tegemine jätkub ka edaspidi vastavalt arengukavas seotud prioriteetidele ning hetkeolukorra vajadustele ning pole seoses sellega, mis piirkonnast laekub meile enim maamaksu. Kaugematesse küldesse pääsemiseks või kaugemate külade lapsed kasutavad samuti rohkem teid ja koole/lasteaedu, mitte ainult oma küla omasid.

Tugev finantsplaan on toimiva eelarve alus

Eelarve kulude jaotus valdkondade järgi

Volikogu kinnitas 2. oktoobril valla eelarvestrateegia järgneviks neljaks aastaks. Kohustus eelarvestrateegia koostamiseks on sätestatud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadusega, mille alusel koostatakse eelarvestrateegia arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist.

Eelarvestrateegia on kooskõlas Kuusalu valla arengukavaga aastateks 2012-2032 ja vaatab ette lähiaastate innovatiivse arengu võimaldamise aspektist. Kuusalu vallavolikogu vaatab eelarvestrateegia üle iga-aastaselt ning kinnitab esitamiseks rahandusministeeriumile.

Kinnitatud eelarvestrateegia alusel on valla finantsis-til käsil 2019. aasta eelarve koostamine, kus märkimisväärsed on suurem investeering teedesse ja hariduse arengukava muutmisele pannakse alus, et teha senisest suuremaid investeeringuid haridusse. Esimest korda loome võimaluse kaasavaks eelarveks.

2018. eelarve kulude jaotust valdkondade kaupa võib näha juuresolevalt sektordiagrammilt.

Üüripinnad mobiilsele tööjõule ja sotsiaalkorteriteks

Ettevõtlus- ja turismikoordinaator Aile Pilberg, vallaarhitekt Kadi Raudla ja juhtiv hoolekandespetsialist Alvi Karp alustasid 25. oktoobril vallamajas läbirääkimisi Kuusalu valla ettevõtjatega, kes haarasid kinni üleskutsest osaleda omavalitsuse partnerina KredExi üüri-alamute ehitamise programmis. Kohaliku omavalitsuse elamufondi arendamise toetust saab kasutada uute hoonete rajamiseks või olemasolevate rekonstrueerimiseks eesmärgiga võtta need kasutusele üüri-alamutena. Toetus on mõeldud eelkõige tööjõu mobiilsuse suurendamiseks üle Eesti, kuid täidab samas ka eesmärgi võimaldada madalapalgalistel spetsialistidel endale ajakohast eluaset rentida. Samuti saab toetust taotleda ka üüri-alamute rajamiseks vähekindlustatud sihtgruppidele. Toetuse määra on kuni 50 protsenti, ülejäänud kulutused kaetakse omavalitsuste eelarvest ning ettevõtjate abil. Maksimaalne toetatav projekt võib olla 2,5 miljonit eurot kohaliku omavalitsuse kohta.

Oktoobris tööle asunud ettevõtlus- ja turismikoordinaator Aile Pilberg ütles, et ajagraafik on väga tihe, kuna taotluse esitamise tähtaeg on juba 4. veebruaril: "Enne seda tuleb saavutada ettevõtjatega kokkulepe, leida taotlemise nõudmistele vastavad võimalused ning sobiv maa, kuhu üüripinnad rajada. Anname endast parima, nii valla kui ettevõtjatel on väga suur valmisolek taotluse esitamiseks."

Austatud eakad või nende lähedased - ootame eakate jõulu- ja juubelitoetuste maksmiseks saaja pangakonto numbreid ning saaja isikukoodi või sünniaega. Juubelitoetust makstakse kõigile eakatele alates 80. eluaastast igal nulli ja viiega lõppeval sünnipäeval, alates 100. eluaastast igal aastal sünnipäeva puhul. Eakatele alates 80. eluaastast makstakse igal aastal rahalist jõulutoetust. Kontonumbrid koos saaja nimega palume saata meiliaadressil ene.rebane@kuusalu.ee.

Arengukavad on ajakohastamisel

Ootame kõiki kaasa rääkima valla arengukava ja hariduse arengukava muutmisel.

Kuusalu vallas kehtib praegu arengukava aastateks 2013-2032. Valla arengukava on eri eluvaldkondade arengu integreerimise ja koordineerimise alus ning ka valdkondlike arengukavade ja eelarve koostamise, kohustuste võtmise, varaga tehingute tegemise, investeringute kavandamise ning investeeringute toetuste taotlemise eeldus. Arengukava ajakohastamiseks toimus tänavu augustis arengukava seminar, millest said osa otseülekande vahendusel ning hiljem videost kõik soovijad. Seminaril 10 töögrupis osalenud spetsialistid panid paika valdkondade prioriteedid ning otsustati, et tuleb algtada arengukava muutmise. Lõngi arenguseminari videole Youtube'i keskkonnas leiab valla kodulehelt, kus on ka seminarist põhjalikumalt kirjutatud. Ülevaate töögruppides leitud prioriteetidest leiab ka eelmisest Kuula Kuusalut numbrist.

Valdkondlikest arengukavadest hakatakse muuta ka haridusvaldkonna arengukava, mis on praegu aastateks 2015-2020.

Arengukava muutmise ajakava

23. augustil toimus valla arengukava seminar. Enne arengukavade koostamise või muutmise algatamist ja lähtudes kaasamise heast tavast, avalikustas vallavalitsus valla veebilehel vastava arengukava muutmise kavatsuse. Arengukava muutmise algatamine toimus 4. septembril volikogu istungil. Uus arengukava võiks minna kinnitamisele hiljemalt 2019. aasta II pooles.

Hariduse arengukava muutmise

23. augustil arengukava seminaril seati haridusvaldkonna eesmärgid, milllega arengukavas kindlasti arvestada:

Algtada viivitamatult Kuusalu valla haridusvaldkonna 2015-2020 arengukava uuendamine kaasates väliseksperthe. Eesmärk arengustenaariumi valik ja tegevuskava selle ellu viimiseks. Tähtaeg kevad 2019.

Hariduse tugisüsteemide konsolideerimine ja arendamine. Ühise tu-

gikeskuse käivitumine 1. jaanuarist 2019.

Valla kõigi haridusasutuste majandamise ja halduse tugiteenuste konsolideerimine, käivitada järk-järgult alates 1. jaanuarist 2019.

Gümnaasiumihariduse andmise jätkamine, konkurentsieliste leidmine, eelkuteõppe pakkumine.

Hariduse arengukava muutmise ajakava

Arengukava muutmiseks on moodustatud viieliikmeline komisjon, kes hakkab välja töötama valla hariduse uue arengukava tuumikstruktuuri, mis saab arengukavaks koostöös teadlaste, avalikkuse ja spetsialistidega.

28. novembril kell 17 tuleb Kuusalu rahvamajas avalik ideekorje ja kärarad. Oodatud on kõik soovijaid, kuid ürituse paremaks korraldamiseks palume eelregistreeruda. Kavas on ettekanne, arutelud gruppides ning töögruppide kokkuvõtvad esitlused.

Kui pidepunktid on kaardistatud, algab analüüsimine tuginedes

arvandmetele, (mõju) hinnangutele, teadussaavutustele parimate lahenduste saavutamiseks. Igas etapis peetakse nõu volikogu hariduse ja ühistegevuse komisjonis.

2019. aasta jaanuaris on plaanis Tallinna Ülikooli teadlaste ja üliõpilastega koostöös teadusseminar, kus arengukava visiooni üle arutletakse ekspert-hinnangu võtmes, analüüsides ka vastavaid kogemusi mujalt maailmast.

Arengukava on plaanis suunata volikogusse kinnitamiseks 2019. aasta esimeses pooles.

Hariduse arengukava muutmise algab valla hariduse sisu osas kokku leppimisega, seejärel arutatakse, milliseid ressursse on vaja innovatiivse sisu ellu viimiseks lahendustega, mida on ka mujal maailmas juba juurutatud. Rääkima hariduse sisust, tulevikuvõimalustest nagu klassideta õpe, õuesõpe, elukestev õpe, moodsad ruumilahendused.

Teede investeeringuid tuleb planeerida valemil põhjal

Üks vallas enim investeeringuid vajav valdkond on kindlasti teede ehitus, remont ja korrashoid. Kuusalu valla piiratud ja Tallinna naabervaldadega võrreldes tunduvalt tagasihoidlikuma eelarve juures ei saa teha kõike korraga – rajada uut ja parandada vana. Teedega seonduvalt tuleb teha pidevalt valikuid, analüüsida remonditööde hädavajalikkust ning seada selle põhjal prioriteete. Seda, mis järjekorras investeeringuid tehakse, otsustatakse vallas teede arengukava põhjal.

Otsustuskoht on aga ka põhimõte, kuidas uuendada teede arengukava. Kuusalu vallas on arengukava muutmiseks koostöös matemaatikutega koostamisel valem, et arvestada välja investeeringute pingerida objektiivsete tegurite, mitte kellegi subjektiivse hinnangu põhjal.

Tööfaasis olevas valemis on kriteeriumid (kooli)-bussi teekond, korraldatud jäätmevedu, tee ääres elavate sissekirjutatute protsent elukondlike hoonete arvust, tee ühenduvus, tolmausus, omafinantseer-

ing ning suhe nimekirjas olevate teede kogumaksususe.

Ka teede puhul hakkab senisest rohkem rolli mängima sissekirjutus valda – oluline mõjutegur teeremondi prioriteetsuse seadmisel on sissekirjutus – seda saab valda mitte sisse kirjutatud elanik mõjutada, kui registreerib end valla kodanikuks hiljemalt 31. detsembri seisuga.

Õiglane ehituse ja remondi nimekiri tekib, kui volikogu kinnitab valemil, mitte teede nimekirja. Valemil kasutamine kaotab otsustamise subjektiivsuse ning valikute tegemise aluseks saab valemil põhjal tekkinud nimekiri ja nii on kõigile läbipaistvalt selge, et mis teed, millal ja miks korda saavad. Lisaks teedele saab valemil kasutada ka tänavavalgustuse ning kergliiklus- ja kõnniteede planeerimisel.

Kuna teede korrashoid, eriti lumetõrje, on väga kulukas valdkond, otsib vallavalitsus optimeerimisvõimalusi. Näiteks võtame praegu hinnapakkumisi lumetõrjekõrjukudele, et

testida nende mõju vähendamaks lumetõrjekulude koonsumist ja sellega ka lumetõrjekulude kulusid.

Kohalikul omavalitsusel on väga piiratud võimalus rajada kõigile sobivatesse kohtadesse asfaldiga kaetud kergliiklusteid nende väga kõrge hinna tõttu, siis kaalume ning arutame, kuhu võiks kergliiklustee asemel põhjanaabrite eeskujul kavandada pinnauskattega kõnnitee, mis poleks küll läbitav rulliskude või rulaga, küll aga jalgsi, jalgratta või lapsevankriga. Selline lahendus oleks odavam ning võimaldaks luua enam turvalisi kergliiklusvõimalusi.

Mida on praeguseks tehtud teede arengukavaga?

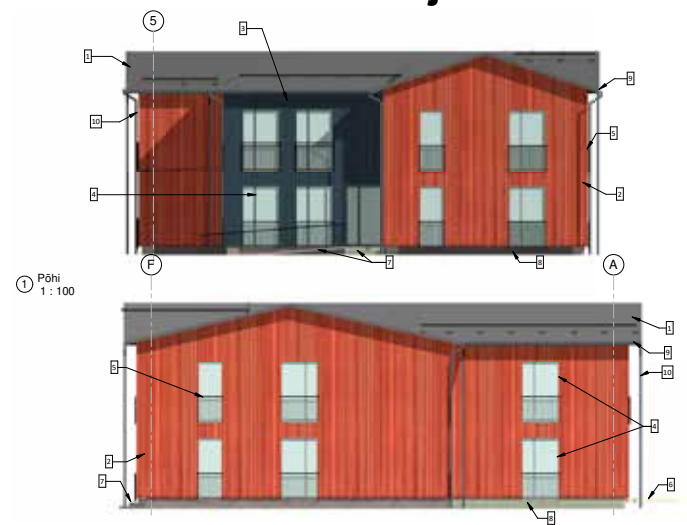
Kuusalu vallavolikogu algtas 28.03.2018 otsusega nr 33 Kuusalu valla teede arengukava 2015-2024 muutmise. Avalikustamise käigus laekus arengukavasse 123 teede investee- ringute ettepanekut, mis hõlmavad ka uute sildade, truupide ja tänavavalgustuspunktide rajamist. See näitab, et teed on vallaela-

nike jaoks väga prioriteetne valdkond, kuid arvestades valla võimalusi, ei saaks senist praktikat jätkates kõiki soove täita ka mitmete aastate ja valaelarvetega. Seega tuleb teha oluline muudatus, mitte ainult suurendada teede rahastust, vaid muuta süsteem avatumaks, konkreetsemaks ja läbi- paistavamaks. 2017. aasta rahulolu-uuringu andmetel on vallaelanike rahulolu kõige madalam just teede küsimuses.

2. oktoobril kinnitas volikogu eelarvestrateegia, mis näeb 2019. aastaks ette kordades suurema investeeringu teedesse. Võttes aluseks avalikustamise ja 23. augusti arengukava seminari, alustasime teede arengukava üle vaatamist.

Kavas on novembri lõpus esitada teede arengukava ja valem arutamiseks volikogule. Aruteludele järgneb vajadusel muudatuste tegemine ning ajakohastatud ja täiendatud teede arengukava projekti ning valemil kinnitamine volikogus.

Toetatud elamise maja ehitusest

Selleks, et luua psüühilise erivajadusega inimestele võimalus elada soovi korral või olude sunnil täisealise- na eraldi oma perekonnast ja aidata kaasa iseseisvaks ja sõltumatuks kujunemisele ning integreerumisele kogukonda, on Kuusalu vallas käimas erihooletandemaja ehk toetatud elamise maja ehitamise projekt.

Arhitektuuribüroo Projekt Kuubis valmistas kavandatava sotsiaalhoolekande ehk toetatud elamise maja ehitusprojekti. Projekti järgi on kahekorruselisse majja planeeritud 10 korterit (8 ühetoalist ja 2 kahetoalist). Euroopa Regionaalarengu Fondi toetus maja ehitamiseks 392 000 eurot, Kuusalu vald lisab ülejäänud osa. Hoone ehitatakse Kuusalu vallas elavatele psüühilise erivajadustega inimestele.

Keskväljak 2 krundil, mis kuulub OÜ-le Kuusalu Soojus, oli varem 2-korruselise puidust maja, mis seis tühjana ning plaaniti lammutada. Maja põles 2018. aasta suvel ning nüüdseks on varemed likvideeritud.

Uue hoone rajamiseks andis volikogu loa maa võõrandamiseks Kuusalu Soojuselt vallale 30 000 euroga. Läbi on viidud ehitushange, pakkumised tulid esialgu planeeritud kallimad ning volikogul tuleb otsustada, kas ja kui palju eraldada ehitustöödeks lisaraha. Volikogu hakkab seda küsimust arutama 27. novembri istungil.

Juulis alustas vallavalitsus projekti perioodi pikendamise taotlemist. Taotlus sai positiivse otsuse 24. oktoobril. Projekti elluviimiseks on aega kuni 2020. aasta sügiseni.

Vallavara haldus-hooldusasutusse on kaalumisel dispetšerteenistuse loomine

Kuusalu vallavalitsuse uues struktuuris on uus asutus Kuusalu Vallavara Haldus ja Hooldus, mille tööd hakkab koordineerima novembris tööd alustanud haldur Peeter Solman. Allasutuste struktuurid korrastatakse ning kõik majandustegevusega seotud ametikohad viiakse Vallavara Halduse ja Hoolduse koosseisu.

Ümberkorralduse eesmärk on optimeerida kogu vallavaraga seotud tööde tegemiseks kuluvad ressursid, et võimaldada senisest tõhusamat ja mahukat teenust. Selline süsteem saab toimida ainult siis, kui kogu valda vaadatakse tervikuna.

Vallavara Halduse ja Hoolduse asutusse on kaalumisel ka dispetšerteenuse juurutamine, et probleemidele saaks otstarbekamalt reageerida. Dispetšer oskab ka kõige paremini suunata, milline instants peaks probleemiga tegelema. Elanikud tahaks, et enamiku koduvallaga seotud murekohti lahendaks vald, kuid paljudes asjades on valla käed seotud. Hea näide on Kuusalu keskuses olnud teeauk – vallal ei olnud voli asuda seda parandama, kuna auguga tee kuulub riigile.

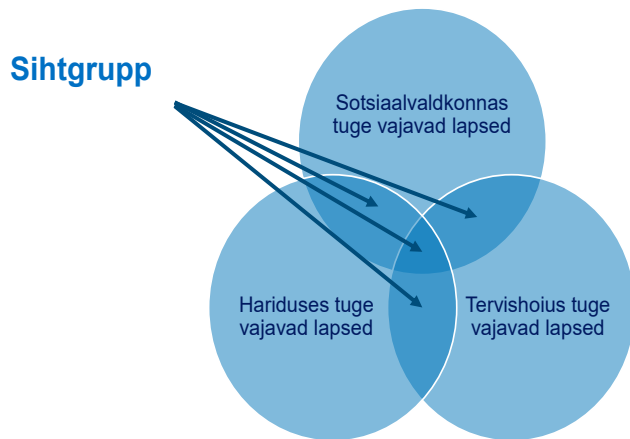
Vallal on nii- sugustes asjades ainus võimalus utsitada taga õigeid ametnikke asja edendamiseks.

Oli arvamusi, et Facebooki kommentaarid parandasid augu. Nii see siiski ei olnud – augu parandamise tellis tee omanik ehk maanteeamet.

Kuusalu valla hariduse tugikeskus - toetame ja nõustame

Abivajav laps

Laps, kes vajab korraga nii tervishoiu, sotsiaalvaldkonna kui ka hariduse toetavaid teenuseid (lõimitud teenus) *

* Lõimitud teenus eeldab, et esmatasandil hakatakse reaalselt osutama piisaval määral 1-4 põhilist tugiteenust (logopeed, eripedagoog, sotsiaaltöötaja /sotsiaalpedagoog, psühholoog)

Tõdemuseni, et koos ja koordineeritult on võimalik pakkuda tõhusamat tuge, jõudsid valla eri kogukonnad juba aastaid tagasi. Tugispetsialistide liitmine ühte asutusse võimaldaks vallas ühtsemat ja operatiivsemat abipakku-

mise võimaldamist. Sellest mõttest sündis Kuusalu valla hariduse tugikeskus. Nüüdseks on tugikeskuse idee täiustunud. Kaasatud on hariduse teisi tugiteenuseid pakkuvaid töötajaid, õpilaskodu personal, tervishoiutöötaja ja

noorsootöötajad. Enamasti hakkab põhitoo toimuma allasutustes Kuusalu vallas, kuid keskusel saab olema ka püsivastuvõtutuba Kuusalu tervisekeskuse maja teisel korrusel.

Tugikeskuse vajadust on kirjeldanud palju lapse-

vanemaid, kes eelistavad kohtuda väljaspool lapse õpperuume.

Keskus pakub ka tugispetsialistide tuge teineteisele, mis viib parema tulemuseni ning annab jõudu keerulistel hetkedel. Keerulisemate juhtumite puhul on hea, kui saab kolleegiga arutada, kuidas üht või teist olukorda paremini lahendada.

Kui seni ei jagunud kõigile lasteaedadele ja koolidele oma spetsialisti, siis tugikeskuse spetsialistid on kogu valla spetsialistid, kõigi meie haridusasutuste ja laste jaoks. Ka riik on oma tugisüsteeme ümber korraldamas. Kuusalu vald on alustanud koostööaru- telu ministeeriumiga pilotprojekti osalemiseks ja peatselt saame selles osas ka ettepanekuid tutvustada.

Tugikeskus on plaanis käivitada 2019. aasta 1. jaanuaril.

KOMMENTAAR

Sotsiaalkindlustusameti ekspertiisi ja sotsiaalteenuste osakonna äriteenuste juht Helen Avarlaid ja sotsiaalministeeriumi laste ja pere osakonna peaspetsialist Gabriela Roos:

Sotsiaalministeeriumi tellitud ning Eesti Rakendusuuringute Keskus Centar ning Turu Uuringute AS koostöös valminud puudega lastega pere toimetuleku ja vajaduste uuringust ilmneb, et pooled (46-50%) puudega lastega peredest leiavad, et teave lastele suunatud toetuste, teenuste ja abi kohta on kas pigem raskesti või väga raskesti kättesaadav. Kolmandiku (33-39%) puudega laste vanemate jaoks on kogu asjaajamise korraldus keeruline. Fookusgruupintervjuu põhjal on see eelkõige seotud süsteemide killustatusega eri valdkondade (tervishoid, haridus ja sotsiaalvaldkond) ja tasemetega (riik, kohalik omavalitsus) vahel.

Selleks, et lapsevanemad leiaksid kiiresti vajaliku abi, kaoks keeruline asjaajamise korraldus ning lapse ja pere vajadusi vaadeldakse tervikuna, on vaja süsteemide killustatust vähendada. Eri valdkondade ja tasandite vajaduste hindamine ning toe pakkumine peab olema korraldatud võimalikult ühest kohast. Lõimitud teenuste korraldamiseks tuleb muuta tänaseid töökorraldusi nii, et lastele ja peredele osutatakse teenuseid sotsiaal-, haridus- ja tervishoiuvaldkonna spetsialistide koostöös ühte meeskonnana.

Sotsiaalministeeriumi, haridus- ja teadusministeeriumi, sotsiaalkindlustusameti ja SA Innove eestvedamisel töötatakse välja uusi koostöö korraldusmudeleid, mida proovitakse järgmisel aastal vähemalt kolmes omavalitsuses.

Noortekeskuste ümberkorraldustest

Ühiskonna arengus ja muutustes on oluline, et lisaks suure pildi nägemisele julgetaks teha muudatusi ka valdkondlikult. Soov tagada Kuusalu vallas kvaliteetsemat ja tõhusamat noorsootööd, oleme asunud üle vaatama noortekeskuste tegevust. Kõige olulisem kriteerium on vajadus ja tahe kaasata noorsootöösse valla eri paigust elavad noored. Seega sai noorsootöö valdkonnas kokku lepitud: Võimalusel teeme noorsootööd valla erinevates ruumides ja asutustes.

Pakume mitmekesiseid võimalusi, arvestame ka seni vähekaasatud noortega. Arendame ja täiustame huviharidust, kaasame

noori innovaatilisi ideid pakkuvatesse tegevustesse. Iga noor on meie jaoks tähtis, kuulame ära tema ideed ja toetame teda.

Edasi töötame ühe avatud noortekeskusega praeguse Kuusalu noortekeskuse ruumides. Pärast Kuusalu vallavalitsuse kolimist noortekeskuse ruumidest tagasi mõisa, on noortekeskuse ruumid uuenenud (loodud on väike tehnikatuba, filminurk, seminariruum, köök), täiustunud võimalused (CNC-pink, filmi- ja fototehnika, piljard)

Kuni 20-aastastele noortele on sõit maakonna bussiliinidel tasuta, see võimaldab tulla noortekeskusesse kaugemaltki kui Kuusalust. Mobiilselt

liikudes ja kasutades vallas asuvaid olemasolevaid kogukonnanahooned (rahvamajad, raamatukogud, lasteaiaid ja koolid), saavad noorsootöötajad tegeleda palju suurema hulga noortega kui seni. Juba on noorteüritusi korraldatud Kuusalu rahvamajas, Kiiu lasteaia, Kolga kooli ja rahvamaja ruumides. Kolga koolis asub Kuusalu Noortekeskuste loodud Kolga bändiruum, mida noored aktiivselt kasutavad. Noorsootöö jõuab seega enamate noorte ja vanusegruppideni.

Uuenenud struktuuri korral muutub noorsootöö vallas: sisukamaks - põhjalikumalt koordineerimise kaudu; kättesaadavamaks

- tänu mobiilsusele; väljapaistvamaks - kaasatakse rohkem noori, noorsootöö spetsialistidel on parem tööjaotus ja infovahetus; planeeritumaks - suurem koostöö ja noorsootöö spetsialistide selgem tööjaotus, võimaldab oma tööd paremini planeerida ja analüüsida; koostööd tegevamaks ja koordineeritumaks - koostöö teiste asutustega tiheneb tänu kahele täiskoormusega spetsialistile; tänapäevasemaks - noortele saab pakkuda mitmekülgsemat mitteformaalset õpet ja huvitegevust, luues valda üks tugev keskus koos kaasagsemate võimalustega.

Mereharidus Kuusalu valla koolidesse

Treener Ingrid Randlaht saadab Hara sadamas õpilast Triinu-Liis Augi esimest korda purjekaga veele.

Kahala järvel, Hara Seilajate Seltsi purjetamistreeningud lastele ja täiskasvanutele, Hara sadama jahtklubi käivitamine või Juminda Poolsaare Seltsi noorte merepäästjate laagrid, kui nimetada vaid mõned suuremad ettevõtmised sellest valdkonnast. Pärnu Merenduskeskus on alustanud Kuusalus väikelae-vajuhi kursuseid. Kõigi nende algatuste eesmärk on sama - taastada ja edendada merekultuuri, pakkudes noortele merehariduslikku õpet, sealhulgas mereohutusalaseid teadmisi ja praktilisi oskusi koolieelikute kuni täiskasvanuteni.

Augustis arengukava seminaril leidis hariduse töögrupp, et eelkutseharidus võiks olla üks gümnaasiumi säilitamise meetod. Kuna erasektorist on välja kasvanud merehariduse pakkumise initsiatiiv, on plaanis analüüsida Kuusalu vallas merendusliku eelkutsehariduse potentsiaali.

Kuusalu valla merendusstrateegia väljatöötamiseks on idee moodustada ka selleks sobiv töögrupp.

Salmistu sadamast

Kuusalu vald on piirkondade konkurentsivõime tugevdamise meetmest toetuse saamiseks esitanud 2017. aastal projekti „Aarete sadam Salmistu“. Vastavalt meetme määruale on koostatud reservprojektide nimekiri, kuhu kuulub ka Salmistu sadama projekt.

Riigi Tugiteenuste Keskus palub esitada nõusoleku projekti kohta koos muudetud projekti ajakavaga.

Seni on Kuusalu vallas vara omandatud ja sellega tegutsetud üsna eklektiliselt – lähtudes sellest, kas ja kust midagi saab ja siis kohandatud see kasutusse. Vallavalitsus analüüsib nüüd projekti põhjalikult, sest rahastuse tingimused on ka sadamaga seotud 4 uue töökoha loomine ning külastajate arvuks on projektis märgitud 140 000. Paljud muud kohustused ja tegevused toovad lisaks rõõmule, et saab kasutada Euroopa Liidu raha, ka palju kulusid (projekti kohaselt u 150 000 eurot aastas). 790 000 eurot toetust ja

340 000 valla omaosalust on ainult vesiehituse osa (2017. a hindades) ehk esitatud rahataotlus näeb ette ka veel II ja III etappi, mille jaoks peaks vald leidma lisaks veel 450 000. Küsitav on ka vesiehituse ja muuli pikkuse piisavus hoovuse ja setetega võitlemiseks, et faarvaater ja akvatoorium püsiks ilma iga-aastase kuluka süvendamiseta nõutud miinimumsüvise juures. Kulud ja tulud tuleb läbi kaaluda: kas projekt on valla arengu seisukohalt läbi-

Riik võtab polügooniala senisest intensiivsemalt kasutusse

Neljapäeval, 25. oktoobril kell 18 oli Kiiu mõisas keskpõlügeni eriplaneeringu kesk-konnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande avalik arutelu.

Kaitseministeeriumi esindajad ja KSH aruande koostajad tutvustasid polügooni kasutamise mõjusid ja nende meetmeid nende leevendamiseks. Plaanis on olemasoleva ala kasutamist intensiivistada ehk rohkem kasutusse võtta. Polügooniala piir ei suurene, küll aga ala kasutamise intensiivsus. Kuusalu vallavalitsus on kaitseministeeriumiga pidevalt kontaktis, koos otsitakse võimalusi, kuidas polügoonil toimuva mõjusid kohalikele elanikele leevendada, kuid

samas andes riigile võimaluse tugevdada Eesti riigi kaitset.

Seadus seab piirangud

Polügooni ümbritsevat ohuala on juba laiendatud Vabariigi Valitsuse otsusega ja sellesse alasse jäävad Põhja-Kõrvemaa looduskaitsealal asuvad populaarsed järved ja matkarajad. Edaspidi peab arvestama selle ala kasutuses mõningaste piirangutega - seadus lubab ala sulgeda kuni 90 päeval aastas. Tasub aga tähele panna, et kui RMK populaarse Oandu-Ikla matkatee lõik jääb väljaõppele ette, rajab riik asemele alternatiivse raja.

Planeeringuala suurusena 11 951 ha asub Kuusalu valla kaguosas. Võrreldes senise olukor-

raga suurendatakse keskpõlügeni alal väljaõppeks vajalike objektide osakaalu ning suureneb kavandatava tegevusega väljaõppetegevuse maht.

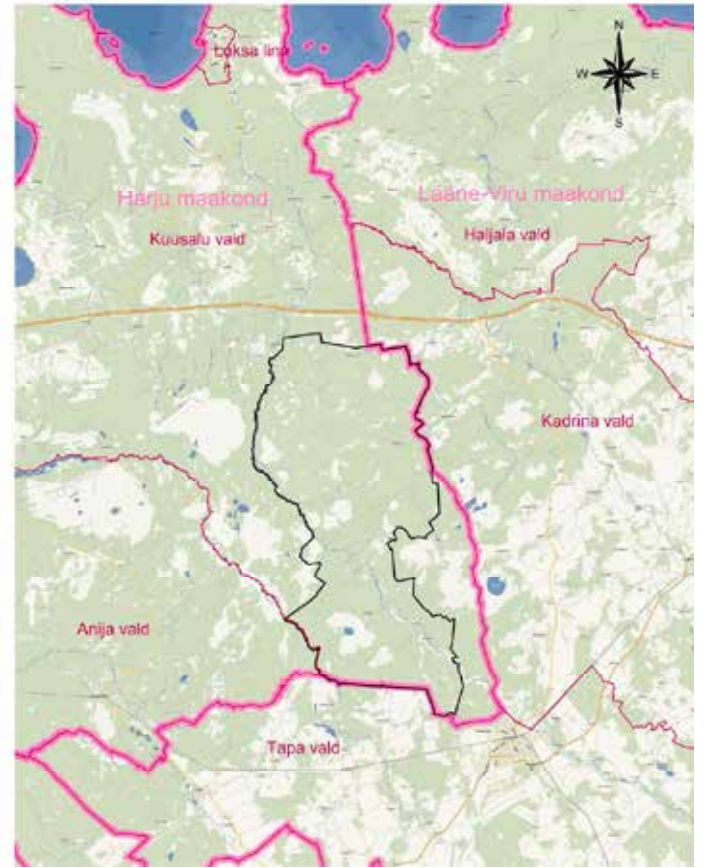
Kavandatavad objektid (sh ehitised) on riigikaitsefunktsiooniga. Keskkonnamõju strateegilise hindamise käigus on jõutud järeldusele, et kavandatava tegevusega võib kaasneda negatiivne mõju Natura 2000 võrgustiku aladele, kaitstavatele loodusobjektidele, rohevõrgustikule, taimestikule ja loomastikule, põhja- ja pinnaveele, piirkonna müratasemele ning sellega seoses ka inimeste tervisele ja heaolule. Negatiivse mõju vältimiseks ja vähendamiseks on kavandatud leevendusmeetmed ning olukorra jälgimiseks

on tehtud ettepanekud rakendada seiremeetmeid.

Mis saab edasi?

KSH koostajad hakkavad aruannet kokku panema, võttes arvesse märkusi ja ettepanekuid, mis avalike arutelude ning avalikustamise perioodi käigus laekusid. Kui aruanne on kokku pandud ning kõik ametid selle kooskõlastanud, läheb aruanne avalikustamisele. Prognoositav tähtaeg selleks on tänavu talvel.

Lisainfot saab lugeda kaitseministeeriumi kodulehelt planeeringute rubriigist. Täiendavatele küsimustele vastab kaitseministeeriumi keskkonna ja planeeringute aldkonna juht Tuuli Vors (tuuli.vors@kaitseministeerium.ee).

LEPPEMÄRGID

- Planeeritav ala
- Omavalitsuse piir
- Maakonna piir

Meretee-maatee „Põhjavöö“

Kuusalu vallavalitsus on vallavanema Monika Salu eestvedamisel alustanud merepiirkonna turismi koordineerimise aruteludega, milles osalevad Kuusalu vallast MTÜ Hara Sadam ja OÜ Valkla Rand ning Lääne-Virumaalt Haljala vallast Võsu Kuurort SA ja Käsmu sadama esindajad. Koostöös on plaanis jõuda välja turismi infrastruktuuride tervikliku lahenduseni, mis hõlmaks kõike sadamatest teede ja tualettideni. Esmesil arutelul pakkus SA Võsu Kuurort juhatus liige Gadi Lübek välja, et projekti nimeks võiks panna Põhjavöö, et iseloomustada põhja-

rannikut, mis lookleb vööna, moodustades lahesoppe ja poolsaari.

Peamised koostööpunktid ja arendamist vajavad teemad on, et kujuneks välja turismitee Kaberneemest Toolseni nii maal kui merel. Töögrupp on alustanud ettevõtete ja vaatamisväärsuste ning nende pakutavate võimaluste kaardistamist. Ülevaade tuleb saada ka lautrikohtadest, et selgitada välja, kuhu on võimalik külalisel ligi pääseda ehk luua Kuusalu valla toimiv mereväravate võrgustik.

Plaanis on välja töötada digilahendused ja turunduskava, mis aitaksid tõsta

turismipiirkonna atraktiivsust. Koostööst võiks sündida atraktiivne ja hästitoimiv turismipiirkond, mis on tähistatud viitade ja info-punktidega, varustatud korralike parklate, välikäimlate ja prügikastidega ning kus toimivad jalgrattalaenusus ja paadisõiduteenused. Paika peab saama kohalikke elanikke arvestavad juurdepääsuteed randa ja sadamatesse. Kogu piirkonnast võiks valmida interaktiivne eri keeltes veebipõhine kaart, millest väljavõtted või QR-koodid on ka looduses stendidel. Ühisprojekt on esialgu plaanis läbi viia nelja omavalitsuse, Jõelähtme,

Kuusalu, Haljala valla ja Loksas linna koostöös, kaasates piirkonnas tegutsevaid ettevõtjaid ning institutsioone (nt keskkonnaamet, RMK). Kuna piirkond on suur ning kokku ligikaudu 300-kilomeetrise rannajoonega, tuleb osapoolte vahel leida ühine keel ning välja töötada tugev fookus, mis aitab taotleda raha eri toetusfondidest. 120-kilomeetrise rannajoonega Kuusalu vallas viib seda koostööd alates 15. oktoobrist edasi valla ettevõtetus- ja turismi-koordinaator Aile Pilberg.

Turvalisem vald vabatahtlike päästjate ja abipolitseinike valmisoleku toetamise kaudu

Kuusalu vallavalitsus andis välja korralduse võimaldada vabatahtlikele päästjatele ja korrakaitsetele Kuusalu spordikeskuse ujula või jõusaali tasuta kasutamist kaks korda kuus. Vabatahtlike MTÜd ja abipolitseinikud edastavad vallavalitsusse nimekirja vabatahtlike päästjate ja korrakaitsete kutsetunnistuse numbri ja kehtivusajaga. Vallavalitsus korraldab kutsetunnistuste andmete ning külastuste toimimise arvestamise teabe edastamise Kuusalu spordikeskusele.

Vallavalitsus teeb volikogule ettepaneku valla 2019. aasta eelarvesse lisada soovitatavalt lisaraha vabatahtliku pääste ja turvalisuse valmisoleku tagamiseks.

Kuusalu vallavanema kutsel kohtusid 26. septembril Kuusalu valla vabatahtlike päästjate ühingud, et arutada vabatahtlike ja vallavalitsuse ning kogukonna koostöö, vabatahtlike toetamise ja kaasamise üle.

Kuusalu vallas on 2 vabatahtlikku tuletõrjeüksust koos merepäästevõimekusega, 3 vabatahtlikku merepäästeüksust ning 4 abipolitseinikut. Vabatahtlike koostöö vallaga on tihe. Koostöö täpsustamine abipolitseinike osas sai alguse Ida-Harju politseijaoskonna juhtide ja spetsialistide ning vallavanema kohtumisel 14. novembril.

Plaanis on arutelud, kuidas turvalisuse tagamisse rohkem ja paremini kaasata abipolitseinikke ning kuidas tõsta vallas huvi abipolitseinikuks olemise vastu. Aruteludes on kaasatud politsei ja päästeamet ning teised turvalisuse tagamisega tegelevad institutsioonid.

Vallavalitsus eraldab raha mürauringuks

Kuusalu vallavalitsus on varasematel aastatel pöördunud maanteeameti poole, et uurida, kas müratase valla suuremate teede ääres jääb lubatud normide piiresse, kuid on saanud vastuse, et müratase Kiiu, Kuusalu elamualadel on normidele vastav ning müraseinte rajamine ei ole põhjendatud.

2013. aastal tegi maanteeamet Kuusalu vallas liiklusloenduse, millest selgus, et Tallinna-Narva maanteel

kuni 40,224. kilomeetrini oli liiklussagedus 9714 sõidukit ööpäevas, järgmisel lõigul juba 7966 sõidukit ööpäevas. Seetõttu ei ole müra mõõdetud Kuusalu aleviku ja Kuusalu küla vahelisel alal.

2017. aastal on maanteeameti tellimisel koostatud strateegiline mürakaart. Müra mõõdeti lõikudel, kus oli varasemalt koostatud liiklussageduse mõõtmistulemuse järgi rohkem kui 8200 sõidukit ööpäevas (see tuleb

Euroopa liidu direktiivist, mis on üle võetud atmosfääriõhu kaitse seadusega). Järgmised mõõdistamised on alles 2022. aastal. Mürakaardi alusel on välja töötatud müra vähendamise tegevuskava aastani 2024.

Tegevuskava kohaselt on müratõkked ette nähtud üksikute, vahetult maantee ääres asuvate elamute kaitseks, kuid mitte Kiiu, Kuusalu alevike ning Kuusalu küla elamualade kaitseks.

Sellele tuginedes arutas vallavalitsus alevike müra-probleeme (Kiiu, Kuusalu, Kolga) ja otsustas 2019. aastal teostada mürauringud. Järgmise aasta eelarvesse on kavas planeerida 5000 eurot mürauringu tegemiseks. Kui selgub, et müratase ületab norme, saab esitada maanteeametile tõendatud nõudmisi.

Hea Kuusalu valla elanik!

Tulumaks laekub omavalitsusse, kuhu oled end sisse kirjutanud hiljemalt 31. detsembril 2018. Kui elad Kuusalu vallas ja soovid oma maksutuluga panustada koduvalla arengusse, veendu, et oled ka rahvastikuregistri järgi Kuusalu valla kodanik!

Väljaandja ja koostaja:
Kuusalu vallavalitsus www.kuusalu.ee.

Tiraaž 3000.

Trükk ja küljendus: OÜ Vali Press